Cornel Mihai Ungureanu
PIATRA

E drept că după ce-şi lua pastilele, mâinile îi tremurau mai puţin. Lumea însă îi părea imensă, înfricoşătoare, iar trupul ei bătrân se abandona zacerii fără putinţă de împotrivire. Până şi curtea îi părea străină, ce să mai vorbim de lumea cea largă, aşa că Petra rămânea în pat, aşteptând ca Florinel să vină de la şcoală. La zece, dădea drumu' la aparat şi asculta emisiunea de muzică populară. Dacă era trează, căci medicamentele astea o aruncau într-un amalgam din care căpiala şi somnul nu se puteau distinge. Pe la unu, cel mai târziu, Florinel venea şi mâncau amândoi.

Îl văzuse cam tăcut, în ultima vreme, îi mai povestea el, dar parcă nu ca altă dată. Era şi vina ei, uita mult şi uneori, când vorbea, limba i se împleticea în gură. Îşi dădea seama şi râdea singură, iar băiatul încerca şi el să râdă, ca să-i facă plăcere.

Întinse mâna şi răsuci butonul radioului, dar muzica nu-i plăcu. O voce de femeie cânta o doină de jale şi cântecul prea semăna cu un bocet, aşa că-l opri. Lumina unei zile calde, de început de vară, intra, prin fereastră. În camera mică se înghesuiau patul, şifonierul vechi pe care ea îl adusese ca zestre când se măritase cu Marin, lada cu milieuri, feţe de pernă, cămăşi brodate, lucruri bune, cum se făceau înainte. Mai era masa, rotundă, şi o noptieră pe care stătea un televizor alb-negru, acum stricat. Afară cântă, cu mult patos, un cocoş, apoi o găină cotcodăci îndelung, dând lumii de veste că a făcut un ou şi Petrel îi păru deodată rău că va pleca, în curând, din lumea asta plină de minunăţia lucrurilor simple. Începu să plângă de mila şi de neputinţa ei de femeie bătrână, de durerea şi de chinul în care trăia. „De ce nu m-oi lua, Doamne?" zise, fără să vrea, însă, ca acest lucru să se întâmple, căci chiar şi acum, se bucura şi se agăţa de viaţă. Adormi. Afară, în curtea mare, plină de verdeaţă, cântau vrăbiile şi guguştiucii. Bătrâna dormea cu faţa în sus. Gura i se deschisese, fără voie şi un firicel de salivă îşi făcuse drum din colţul drept pe obrazul zbârcit. Sforăia Petra şi visa. La marginea somnului ei, în ultimul vis dinaintea trezirii, ea se scălda într-o apă murdară, tulburie. Văzu deodată că un

taur negru, care o privea cu ură, de pe mal, intră în apă şi se îndreptă spre ea. Se trezi brusc, înfricoşată că nu poate fugi. Se dezmetici cu greu. Privi ceasul. Era două şi jumătate. Ar fi trebuit să vină, Florin. „O fi prin curte", îşi zise. „M-o fi văzut că dorm şi m-a lăsat să-mi fac somnu, băiatu'".

*

„De ce eşti trist, tu?" îl întrebase profa de română. Se apropiase de banca lui, fără să o vadă, în pauza dinaintea ultimei ore. „Nu sunt trist, doamna profesoară", îi zâmbise el. Ea îl mângâiase pe cap şi se întorsese la catedră fără să mai spună nimic. Nu era trist. Cum să fie, când în palmă strângea bileţelul de la Camelia? „După ore, la cofetărie". Numai patru cuvinte, scrise în grabă cu creionul, pe un colţ de foaie de mate, dar ce plăcută căldură în inimă! Caietul cu teza lui la română era la ea, după ce trecuse pe la mai toate fetele din clasă şi pe la câţiva băieţi. Profa îi dăduse zece pentru compunerea lui, singura notă de zece şi îl rugase să citească lucrarea în faţa clasei. Era o compunere liberă şi el alesese ca subiect întâmplarea în care Liviu, colegul şi prietenul lui, îşi rupsese piciorul în timpul unui meci de fotbal. O scrisese dintr-o suflare, începând abia pe la jumătatea orei, se pare însă că-i ieşise bine, căci în pauza de după oră colegii se adunaseră în jurul lui şi, sub un potop de laude care i se păreau exagerate, el se simţise stânjenit. Încercase să o dea pe glumă, dar colegii erau serioşi şi el le citise în privire acea admiraţie amestecată cu invidie, lipsită de răutate, cu care îl priveau atunci când venea vorba despre oraşul lui. Pentru că, deşi se născuse ca şi ei, în micul orăşel, în catalog, în dreptul lui figura adresa părinţilor dintr-un oraş mare şi îndepărtat în care uneori mergea şi el, în vacanţe. Din acest motiv se bucurase întotdeauna de un prestigiu care i se părea nemeritat. De altfel, din acest punct de vedere, al prestigiului, stătea mai bine ca oricând. După întâmplarea cu compunerea, fetele îi acordau mult mai multă atenţie. În timpul unui meci de handbal, Elena îl îmbrăţişase în mod evident de câteva ori. Jocul era un minunat prilej, de care ea profitase, faultându-l de fiecare dată când el se înălţase la semicerc. Atingerea sânilor ei îl tulburase şi îl aţâţase, uitaseră de ceilalţi, era jocul lor, doar al lor, se priveau cu insistenţă şi sălbăticie, aproape la fel de îmbujoraţi ca şi tricoul ei, roşu aprins. Profu' de sport, care era arbitru, o eliminase, în

cele din urmă. În pauză, în timp ce el îşi aştepta rândul la ţâşnitoarea de apă, ea venise şi îi dăduse o ciocolată. Plecase imediat şi Emilia care tocmai trecea, îi zisese „S-a îndrăgostit Elena de tine" şi râsese, cum numai ea ştia. „Tot meciul s-a dat la tine" zisese ea. Se sunase de intrare şi curtea şcolii se golea. Emilia locuia în acelaşi cartier ca şi el. Înainte veneau la şcoală împreună. „Gagicul şi gagica!" strigaseră o dată, după ei, două fete mici şi Florin zâmbise, nu fără mândrie. „Ce proaste!" zisese Emilia, iar el redevenise serios. „Gagicul şi gagica!" mai chicotiseră o dată fetiţele, amuzate probabil de faptul că Emilia era mai înaltă decât el, deşi atunci diferenţa era mai mică. În ultimul an, Emilia ajunsese aproape cea mai înaltă fată din clasă, în timp ce el rămăsese cel mai scund. „Îţi zic un secret", îi şoptise Emilia, în timp ce se îndreptau spre intrarea în şcoală, mâncând împreună, dar mai mult ea, ciocolata pe care el o primise de la Elena. „Să nu le mai spui băieţilor", continuase ea, şi îşi apropiase gura de urechea lui atât de mult încât el nu mai ştiu dacă îl ating buzele ei sau doar răsuflarea. „Elenei i-a venit, pentru prima dată, săptămâna trecută". „Ce i-a venit?" vrusese să întrebe el, cu gândul la un colet poştal îmbrăcat în pânză albă, cusut şi cu adresa scrisă cu creion chimic, aşa cum erau coletele pe care i le trimiteau lui părinţii, dar până s-o facă, Emilia zisese: „Înţelegi?" şi el simţise că nu un colet îi venise Elenei. Dăduse din cap în semn că da, a priceput şi Emilia, naiba ştie de ce, îi zâmbise cu multă complicitate.

*

A doua zi trecuse chiar pe-acasă pe la el. Florin n-o dusese înăuntru, se jena de bunica lui, stătuseră sub vişin, la umbră şi la un moment dat, după ce vorbiseră până atunci despre teme, ea îi ceruse o carte, „care ţi-a plăcut ţie cel mai mult" şi îl întrebase dacă s-a gândit să scrie şi el una şi îi mai spusese o dată cât de mult i-a plăcut compunerea lui, el zisese că nu s-a gândit şi ea îi spusese că ei îi place mult de el. Florin se înroşise, ca un mac, şi zâmbise dând din cap că nu, nu o crede. „Dintre toţi băieţii de la noi din clasă, de tine mi-a plăcut întotdeauna cel mai mult". Stăteau foarte aproape şi în tăcerea care se lăsase el se gândi, speriat că ea aşteaptă, dar el nu ştia ce să spună, ce să facă sau cum să facă. Pe urmă ea plecase. Seara îl strigase la poartă Luigi, colegul şi vecinul lui. îl întrebase dacă a fost Emilia pe la el şi ce mai zicea. Florin îi mărturisise declaraţia pe care fata i-o făcuse, iar

Luigi îi spusese că Emilia fusese şi pe la el şi că îi declarase cam aceleaşi lucruri şi că, la un moment dat îşi deschisese chiar fermoarul de la pantalonii ei de velur, ceea ce nu putea fi decât o minciună a lui Luigi. Ce şnapan! Florin ştia că o fată nu face aşa ceva decât în visele unui băiat de doisprezece ani. E drept că-l auzise chiar el pe Radu spunând că a stat o jumătate de oră cu Emilia în spatele şifonierului, acasă la Sandu şi că „A fost grozav!". La Sandu se petrecea ceva. Ceva misterios, rezervat doar iniţiaţilor: Radu, Sandu, Emilia şi Camelia împărţeau taina întâlnirilor lor. Vorbeau despre o sticluţă, aruncând în jur priviri pline de superioritate şi triumf. Cineva aflase că ei beau o sticlă de vin, stând aşezaţi în cerc, jos pe covor, şi că după ce golesc sticla, încep să o învârtă, pe rând şi că apoi se sărută iar Nana, fata cea mai grasă şi cea mai bârfitoare din clasă spunea că are dovezi că lucrurile nu se opresc aici. „Voi afla în curând unde se opresc" îşi zise Florin. Sandu îl invitase pentru vineri la el acasă. îi zisese doar că Emilia le propusese să-l primească şi pe el în gaşca lor. Votaseră, în secret şi fusese primit, cu trei la unu, „Radu s-a opus, am vorbit cu fetele, ele te vor. E mişto, o să vezi tu!". Şi chiar dacă Radu se opusese, era minunată viaţa la şcoală! Atât de dulce şi fermecătoare! Ce ştiau colegii lui, cei lipsiţi de griji, despre bunica lui bolnavă, despre nopţile în care o auzea respirând, lângă el şi se temea să adoarmă, ca nu cumva până în zori ea să moară! Ce ştiau ei despre moarte? Cum de nu le era frică? Lui îi era atât de teamă! Gândul că va muri într-o zi, că lumea va continua să existe, iar el nu va mai fi în ea, că un dric îl va duce la cimitirul din marginea oraşului îl umplea de groază şi de revoltă. Era inacceptabil! Era de neconceput! Se ridica în fund şi asculta atent până când auzea respiraţia bunicii. Poate că nu va muri, îşi spunea, poate că vor fi salvaţi. Nu de religie, nu popa Paul îi putea salva cu promisiunea învierii, nu să învie voia Florin. El voia să nu moară. Gândul morţii îi dădea fiori de spaimă care nu se puteau compara cu biata frică pe care o simţea când, în noapte, o mâţă se plimba pe tabla casei cu paşi ce îi păreau de om. Bunica dormea întotdeauna cu uşa deschisă, în nopţile de vară. Colegii lui nu ştiau că vor muri? Nu părea deloc să le pese şi, la şcoală, Florin uita şi el de oasele bătrâne şi strâmbe ale bunicii, pe care trebuia să le frământe în fiecare zi cu palmele lui mici sau să plimbe peste ele rotilele alea de lemn aduse de mama lui, uita şi de albia de lemn în care o ajuta să se scalde, cu apă de ploaie încălzită la soare, uita că trebuie să gătească şi să pună masa. La şcoală era Camelia. El o

iubea. Jumătate dintre băieţii din clasă o iubeau pe Camelia. Ceilalţi erau îndrăgostiţi de Emilia. Uneori, când Camelia pleca acasă cu Sandu, Florin o iubea din nou pe Emilia, dar acasă, când teribilele spaime ale nopţii veneau, numai gândul la Camelia îl salva. Erau la râu. Uneori ea se scălda, alteori se plimba doar prin apa mică şi era dezbrăcată, de tot de tot. El o pândea de obicei de pe mal, dintre copaci, culcat în iarbă şi o vedea. Doar uneori el intra în apă şi se apropia, ea, îl privea venind, goală-goluţă, fără să se ruşineze deloc, dar trupul ei gol, nu se ştie de ce, nu era niciodată clar. Bunica tuşea şi visul se făcea ţăndări, dar era bine, pentru că dacă tuşea, însemna că bunica trăia şi cât timp trăia ea, nimic nu era pierdut şi el era, implicit, salvat.

Îşi amintise privirea mamei lui, de la plecare, după vizita de Paşte. Îi părea rău pentru el, o vedea cum îşi caută cuvintele şi cum nu le găseşte sau nu ştie să le spună. „Ştiu că ţi-e greu, dacă vrei noi te luăm şi acum acasă. Am vorbit şi cu taică-tău…" „Nu mi-e greu" se mirase el, căci oricum n-ar fi putut dezerta, n-ar fi putut s-o lase pe bunica singură, or altcineva care să stea cu ea nu era. Doar Leana, vecina grasă ca un butoi, pe care bunica n-o putea suferi. El trebuia să rămână aici, să vegheze ca bunica lui să nu moară. Ca să nu se mai gândească dele lui i se întâmplau toate astea, mai citi o dată bileţelul de la Camelia. Şi profa de română se găsise să-l întrebe de ce e trist. „De kiki" îi răspunsese în gând.

*

„Ce-o fi cu el?" se întreba bătrâna. Cu greu se ridică din pat şi camera se învârti cu ea. Se aşează pe scaunul tare. Buretele căzuse jos şi ea nu se mai aplecă să-l ia. Pe masă era un toc portocaliu. Cu degetele ei care tremurau îl apucă. Trase hârtia mai aproape şi înmuie tocul în călimară. „Dragii mei" scrise şi-i fu necaz văzând literele strâmbe. „Veţi şti despre noi că suntem sănătoşi, ceea ce vă dorim şi vouă. Am primit pachetul de la voi şi Florinel a fost foarte bucuros de cele trimise. Cu şcoala se descurcă bine, e printre cei buni, toată lumea îl laudă. Şi acasă face multă treabă. Fără el nu ştiu cum m-aş fi descurcat. A murit naşu' cel bătrân. A avut o mormântare frumoasă, eu n-am putut să mă duc, dar au fost toţi ai noştri. Nu pot scrie mai bine din cauza mâinilor. Cu drag, mama". Trebuia să meargă afară. Se ridică şi porni spre uşă,

ţinându-se de pereţi. În trecere, îşi privi în oglinda din hol, pielea bătrână, ochii apoşi, cocoaşa. Ajunse la uşă şi lumina amiezii de iunie îi izbi ochii. Poarta i se părea atât de departe, curtea atât de mare. Îşi luă băţul şi porni spre grădina păsărilor sprijinindu-se în el. După câţiva paşi căzu. Nu se putea ridica. Soarele o ardea sau pământul fierbinte de care i se izbise tâmpla?

*

Trecuseră de terenul de rugby, dar Camelia mergea înainte, iar el o urma pe poteca îngustă de lângă calea ferată. În faţă se vedea numai câmpul galben de grâu şi un pâlc de copaci. „Acolo e!" zise Camelia. Era frumoasă, avea treisprezece ani şi era cea mai grozavă fată din trupa de dans modern a şcolii şi erau singuri, numai ei doi, pe câmpul din marginea oraşului, în căutarea colinei cu maci. Ce putea fi mai minunat? Colina însăşi: un mic deluşor magic pe care crescuseră mii de balerine în rochiţe roşii. Se aşezară între ele, unul lângă altul şi cum tăceau aşa, ea îl întrebă dacă mai are la el televizorul ăla mic. El zise că-l are şi ea-l întrebă dacă poate să i-l arate şi ei şi el se scotoci prin buzunare până când îl găsi. Apoi i-l dădu, un pic ruşinat, pentru că, după ştiinţa lui, numai băieţii erau extrem de interesaţi de micul aparat, asemănător unuia de fotografiat, dar de câteva ori mai mic, prin care puteai privi, rotind cu degetul un mic film, şase femei goale aflate toate sub duş. Ea privi destul de mult, apoi zise că femeile alea nu sunt cine ştie ce. Lui îi plac? El zisese că nu, nici lui nu-i plac. Atunci de ce te uiţi la ele? Nu mă uit, zisese el. Nu mă uit deloc, la ele, zisese el. Pentru mine există o singură fată, mai vrusese să zică, dar nu găsise destul curaj. Nu mi-l dai mie? zisese ea. Ca să fiu sigură că nu te ţii de prostii, râsese. Ţi-l dau, zisese el şi, înainte să-şi dea seama ce se întâmplă, ea îl sărutase pe gură. Buzele ei erau de catifea şi calde, buzele lui erau reci. Mai dulce ca în vise era gustul de fată, mai mare minune el nu trăise, mai fericit şi mai mândru decât pe drumul de întoarcere, niciodată nu se simţise. Se temea să nu plesnească de atâta bucurie. Şi ea era mulţumită. Radu îi zisese că, dacă îi aduce micul televizor al lui Florin, o iartă pentru seara petrecută de ea în parc, cu Vicki, dintr-a nouă. Ea zâmbi amintindu-şi seara aia. Vicki săruta ca un bărbat, o şi muşcase şi mâinile lui nu erau deloc cuminţi, iar el nu voia să le oprească şi apoi, nici ea nu mai voia. Dar Vicki era cam vagabond

şi avea prietenă, aşa că ea nu voia să-l piardă şi pe Radu, care era totuşi frumos şi era şi căpitanul echipei de fotbal a clasei.

Florin o văzu zâmbind şi îşi aminti tăcerea ei pe drum. îi plăcea timiditatea ei, pentru că, deşi ea îl sărutase, Florin o considera o timidă.

*

Văzu poarta deschisă şi bănuiala dădu năvală peste el. Când intră în casă, Leana începu brusc să jelească şi celelalte două vecine se molipsiră de la ea. Florin nu se uită la ele. O văzu doar pe bunica culcată în pat, cu mâinile pe piept. „Am făcut-o, părea să spună, parcă zâmbind. N-a fost greu deloc".

„Ieşiţi afară!" le zise el încet şi Leana protestă, dar cele două femei o luară cu ele. Le auzea cum vorbesc în faţa casei.

Îi mângâie fruntea rece. Ochii ei erau închişi, pielea uscată. Dacă el n-ar fi fost plecat, ea ar fi trăit acum, aşa credea şi cine ar fi putut să-i demonstreze că greşeşte de vreme ce, cât timp el lipsise, cineva o înlocuise pe bunica lui cu o femeie moartă? Asta însemna că şi el era pierdut şi nimeni nu mai putea face nimic.

Ieşi în curte. Femeile intrară, pe lângă el. Ştia că vor cotrobăi peste tot, dar nu-i mai păsa.

Soarele era blând. Ziua se ducea spre seară. Din cartier, se auzea un motor de lemne şi un aparat de radio la care se dădea ora exactă. În mijlocul curţii, Florin luă de jos o piatră. O cântări de două-trei ori în mână şi o zvârli atât de tare în sus, încât încheietura mâinii îl duru.

Dar cerul era prea departe.